

prvý soudce této absolutní námitce vyhověl a směnečný platební příkaz zrušil (§ 553 c. ř. s.).

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Dovolání nelze upříti oprávnění. Okolnost, že směnka byla teprve dodatečně vyplněna označením remitenta, není na závalu její platnosti a námitka žalovanými v tomto směru vznesená byla by opodstatněna jen, kdyby byli tvrdili a dokázali, že se toto doplnění stalo bezprávně nebo proti úmluvě, což však ani netvrdili (§ 6 odst. (2) směn. zák.). Nesejde tudíž na tom, že dovolatel netvrdil, že šlo o blankoakcept. Takové doplnění směnky lze provést kdykoliv, také ještě za sporu (srov. Staub komentář ke směn. ř. čl. 7. poznámka 12). Tu ovšem takovou změnu jest považovati za změnu žaloby, neboť původně byla žaloba opírána o listinu, která pro nedostatek podstatné náležitosti směnkou nebyla a teprve dodatečným doplněním se stala směnkou. Poněvadž však žalovaní proti této změně žaloby nic nenamítali, bylo o změněné žalobě jednati podle § 235 c. ř. s. a okolnost ta mohla po případě míti vliv jen v otázce útrat. V řízení směnečném platí podle § 559 c. ř. s. předpisy § 550 až 554 o řízení rozkazním. Již v rozhodnutí sb. n. s. čís. 1174 vyslovil a odůvodnil nejvyšší soud zásadu, že i v ústním jednání, jež bylo zahájeno o námitkách proti platebnímu příkazu, může žalobce učiniti nový skutkový přednes a změnit žalobu, čímž ovšem i žalovaný nabývá práva k příslušnému novému přednesu. Nelze o tom pochybovati, že by dovolatel mohl směnku nyní již vyplněnou znovu zažalovati, a přičilo by se zásadě procesní hospodárnosti, kdyby směnečný platební příkaz byl zrušen jen z toho důvodu, že směnka byla teprve za sporu vyplněna, a kdyby žalobce byl takovým způsobem donucen k podání nové žaloby. Poněvadž se soudy nižších stolic důsledkem mylného právního posouzení věci nezabývaly ostatními námitkami žalovaných, bylo vyhověti dovolání a usnésti se, jak se stalo.

Čís. 10073.

Bylo-li ve sporu o rozluku manželi uloženo prozatímním opatřením platiti manželce výživné, nelze exekuci k vydobytí dlužného výživného odložit k oposiční žalobě manžela a to ani proti složení jistoty. Lhostejno, že exekuce jest vedena pro výživné z doby minulé.

(Rozh. ze dne 3. července 1930, R II 230/30.)

Prozatímním opatřením v rozlukovém sporu bylo manželce přiznáno výživné měsíčních 1.000 Kč. K vydobytí dlužného výživného 5.000 Kč byla manželce povolena proti manželi exekuce na svršky, proti níž manžel vystoupil žalobou oposiční, tvrdě, že výživné 5.000 Kč zaplatil vy-

máhající věřitelce tím, že jí poslal 334 Kč 20 h a že si vymáhající věřitelka při odchodu z jeho domácnosti vzala jeho vkladní knížku na 4.665 Kč 80 h a navrhl odklad exekuce až do právoplatného skončení opozičního sporu. Soud první stolice povolil odklad exekuce, rekursní soud zamítl návrh na povolení odkladu exekuce. Důvody: Napadeným usnesením povolil soud první stolice k návrhu odklad exekuce podle § 42 č. 5 a 44 první odstavec ex. ř., poněvadž by prodejem zabavených předmětů mohla vzniknouti dlužníku, staviteli, škoda těžce nahraditelná, učinil však povolení exekuce závislým od zřízení jistoty 6.000 Kč, ježto vymáhající věřitelce z odkladu hrozí újma na výživě. Rekurs vymáhající věřitelky do tohoto usnesení pokládá rekursní soud za opodstatněný. Exekuční soud se nemohl a nemůže se také rekursní soud zabývatí otázkou, zda jest nárok uplatňovaný dlužníkem opoziční žalobou opodstatněný, zda žaloba má naději na úspěch, neboť tím by předbíhal rozhodnutí procesního soudu, který jedině jest povolán rozhodnouti o žalobě. Rekursní soud souhlasí s názorem soudu první stolice, že s prodejem zabavených předmětů spojeno jest pro dlužníka nebezpečí majetkové újmy těžce nahraditelné. Nicméně však exekuce nesmí býti odložena, mohl-li by odklad ohroziti uspokojení vymáhajícího věřitele a jeho zajištění není možným zřízením jistoty. O takový případ tu jde. Vymáhající věřitelka jako dlužníková manželka má podle § 91 obč. zák. nárok na slušnou výživu podle jmění manžela. Tato výživa jí má býti především poskytována in natura, ježto však manželce bylo povoleno oddělené bydliště, uloženo bylo manželci prozatímním opatřením plnění výživného v penězích. Tím však nepozbylo své povahy, exekucí, o níž jde, jest vymáhán nárok na plnění výživného, jehož uspokojení bylo by odkladem exekuce ohroženo a zajištění toho nároku podle jeho povahy není možné zřízením jistoty. Neměl tedy odklad exekuce podle § 44 druhý odstavec ex. ř. býti povolen ani proti zřízení jistoty. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadené usnesení jest správné po stránce právní i skutkové. K vývodům dovolacího rekursu se uvádí jen toto: Usnesením, tvořícím exekuční titul, povoleno bylo vymáhající věřitelce prozatímní opatření nařízením, by jí povinný platil jako manželce na výživu 1000 Kč měsíčně předem po dobu sporu zahájeného vymáhající věřitelkou proti němu o rozvod manželství a o výživné. Povinný nesplnil tuto svou povinnost, vymáhající strana domáhá se jejího splnění exekucí. Odkladem této exekuce byl by zmařen účel i právní účinek prozatímního opatření, jímž se má dostati vymáhající věřitelce výživného podle §§ 91 a 117 obč. zák. Jde o náhradu životních potřeb vymáhající strany, o možnost její fyzické existence, a proto o více než jen o zájem majetkový. Nezáleží na tom, že exekuce jest vedena pro peněžitě pohledávky z doby minulé. Plnění peněžitě jest jen náhradou za poskytování skutečné výživy (potravin, nápojů, bytu atd.), a že jde o pohledávku za minulou dobu, přivodil po-

vinný, nesplniv svůj závazek uložený mu soudem. Z tohoto prodlení, ať bezděčného ať úmyslného, nemůže povinný míti prospěch, nemůže mu býti poskytnuta možnost nechati manželku přes příkaz § 91 obč. zák. a přes prozatímní opatření po dobu sporu bez výživy a při nejmenším znesnadniti tím životní, následkem toho však i procesní postavení vymáhající věřitelky, jež se domáhá rozluky a odsouzení povinného k výživě. Jest proto zájem vymáhající strany na vymožení výživného, na provedení exekuce nepoměrně mocnějším, než zájem povinného na tom, by exekuce byla odložena. Nárok vymáhající věřitelky nemůže býti zajištěn jistotou podle § 44 (2) ex. ř., ježto záleží v plnění výživného, jež musí býti plněno ihned pravidelně, má-li býti vůbec dosaženo jeho účele. Jde o úhradu potřeb, jež nesnesou odkladu, jež musí býti hned ukojeny. Odložení tohoto plnění mohlo by býti spojeno se zánikem fyzické existence, čímž jest převážen zájem povinného na zachování několika předmětů potřebných k provozu jeho živnosti.

Čís. 10074.

Osmihodinná pracovní doba.

K ustanovení závěrečné věty čl. 6 Washingtonské smlouvy čís. 80 sb. z. a n. na rok 1922 nelze přihlížeti, nebyla-li práce přes čas vůbec povolena.

(Rozh. ze dne 4. července 1930, Rv I 1507/29).

Žaloba o zaplacení odměny za práci přes čas byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Odvolací soud uvažuje o přiměřenosti úplaty, již se žalobci dostalo, uvedl mezi jiným také, že prý práci přes čas jest honorovati podle článku 6. Washingtonské smlouvy čís. 80 sb. z. a n. z roku 1922 aspoň o 25% výše u porovnání se mzdou obyčejnou. Uvedená zmínka odvolacího soudu jest v tomto sporu nemístná a jest i nepřesná. V souzeném případě nebylo by lze k ustanovení závěrečné věty článku 6. Washingtonské smlouvy o zvýšení sazby za hodiny přes čas aspoň o 25% u porovnání se mzdou obyčejnou přihlížeti již proto, že zmíněné ustanovení má na zřeteli jen takové hodiny přes čas, které byly podle něho povoleny předpisem veřejného úřadu, kdežto v tomto sporu šlo o odměnu za práce vůbec nepovolené. Proto není potřebí obírat se tu další otázkou, zdali k platnosti ustanovení poslední věty článku 6. Washingtonské smlouvy v našem státě bylo by třeba teprve vydání oněch zvláštních opatření ve formě řádu, o nichž jest řeč v člancích 6 a 7 písm. c) uvedené smlouvy.

Čís. 10075.

Odpůrčí řád.

K odporu proti dlužníku stačí, spadá-li nástupcovo nabytí aspoň pod jednu ze skutkových podstat § 11 (2) čís. 1—3 odp. řádu.